



## آشنایی با مشکلات شایع دوران نوزادی



واحد آموزش

بیمارستان آموزشی پژوهشی درمانی امام خمینی (ره)

شیروان

شهریور ۱۴۰۳

کد سند: p-nm-65

## • زردی

زرد شدن رنگ پوست نوزادان در هفته اول عمر شایع است. شایع ترین نوع زردی در نوزادان زردی فیزیولوژیک است که طبیعی است و روز دوم یا سوم تولد ظاهر شده و روز دهم برطرف می شود.

علت زردی فیزیولوژیک آن است که گلبولهای قرمز جنینی که نوزاد بعد از تولد به آنها نیاز ندارد سریع تر از آن حدی که کبد بتواند از عهده آنها برآید شکسته می شوند و ماده ای به نام بیلی روبین در خون ایجاد می شود که موجب زردی نوزاد می گردد. بیلی روبین عمدتاً از طریق مدفوع دفع می شود. آغوز (شیر روزهای اول) به دفع مدفوع نوزاد کمک می کند و زردی او را کاهش می دهد.

زردی غیر طبیعی در زمان تولد یا روز اول دیده می شود و غالباً به تغذیه ارتباطی ندارد.

### درمان زردی پوست شدید:

نوزاد را بستری و در دستگاهی به نام فتوترایی زیر نور قرار می دهند تا با تغییر شکل ساختمان بیلی روبین به دفع آن کمک کند. دادن آب قند یا آب نه تنها کمکی به کاهش زردی نمی کند بلکه مصرف شیر مادر را نیز کم می نماید.

مهمترین راه برخورد با گریه نوزاد پاسخ سریع به آن در ماه های اول بعد از تولد است. والدین مطمئن باشند با توجه کردن به شیرخوار کوچکشان او را لوس نخواهند کرد و اگر به خواسته های او جواب بدهند او کمتر گریه خواهد کرد.

اگر نوزاد گرم و خشک بوده و به خوبی تغذیه شده باشد و هیچ اقدامی موجب قطع گریه او نشود برای آرامش او باید روش های زیر را به کار بست.

ماساژ نوزاد

او را در بغل یا کالسکه راه برد.

نوزاد را در بازوان خود با ملایمت تکان داد.

او را در یک پتوی سبک پیچاند.

درد کولیکی ممکن معمولاً عصرها یا شب ها اتفاق می افتد و ممکن است ساعتها طول بکشد. والدین باید خونسردی خود را حفظ کنند و از دیگر افراد خانواده یا نزدیکان کمک بخواهند.

والدین هر قدر عصبانی یا بی حوصله باشند حق ندارند نوزاد را با خشونت تکان دهند زیرا این کار ممکن است موجب کوری، آسیبهای مغزی یا حتی مرگ وی شود.

## باد گلو (آروغ زدن نوزادان)

آروغ زدن یعنی خروج هوای معده که در حین شیر خوردن بلعیده شده و در معده تجمع یافته است. تجمع هوا در معده سبب نفخ شکم و بی قراری نوزاد می شود.

برای این منظور بعد از تغذیه از هر پستان، مادر می تواند نوزاد را مستقیم بغل کند و چانه او را روی شانه خود قرار دهد و یا نوزاد را به روی شکم روی زانوان خود بخواباند طوی که سر بالاتر از سینه باشد. سپس پشت نوزاد ماساژ داده شود و یا ضربان آهسته و مداوم به پشت او وارد شود و به هیچ وجه نباید ضربات محکم باشد.

### برگرداندن شیر (بالا آوردن):

بالا آوردن شیر یک پدیده شایع در ماه های اول زندگی است و در مواقعی رخ می دهد که نوزاد بیش از ظرفیت معده اش شیر خورده باشد و گاهی در زمان آروغ زدن نیز اتفاق می افتد. این پدیده نباید باعث نگرانی مادر شود مگر آنکه در شیر یبرگردانده شده خون وجود داشته باشد یا حال عمومی نوزاد خوب نباشد، دارای نفخ شکم و بی قراری باشد، به خوبی وزن نگیرد و یا همراه با مشکل تنفسی باشد.

مادر باید تفاوت بالا آوردن و استفراغ را بشناسد. اگر نوزاد به طور منظم و هر روز استفراغ می کند و حجم آن زیاد است باید به پزشک مراجعه شود.

برای کاهش این مشکل باید بعد از شیر خوردن به نوزاد فرصت داد تا آروغ بزند. همچنین از تکان دادن او خودداری شود و از خواباندن او بلافاصله بعد از شیر خوردن پرهیز گردد.

### سکسکه

بیشتر نوزادان پس از شیر خوردن سکسکه می کنند. باید وضعیت او را تغییر داد و سعی نمود آروغ او گرفته شود تا آرام شود و پس از تمام شدن سکسکه مجدداً شیردادن شروع شود.

همچنین قرار دادن نوزاد روی پستان مادر و شیرخوردن، می تواند سکسکه او را متوقف کند. در صورتی که نوزاد زیاد سکسکه می کند بهتر است وقتی آرام است و قبل از اینکه خیلی گرسنه شود او را شیر داد.

## گریه و بی قراری و قولنج

نوزادان با گریه کردن خواسته های خود را بیان می کنند. خیس بودن کهنه، سوختگی ناحیه تناسلی شیرخوار با ادرار، پوشاندن زیاد وی، بالا بودن دمای بدن، سزدی یا گرمی بیش از حد اتاق، وجود فشار در بستن کهنه یا سنجاق، قنطاق کردن، سرو صدا، نیش پشه، التهاب سر آلت تناسلی، عفونت ادراری و بالا آوردن مکرر شیر می تواند سبب گریه و بی قراری نوزاد شود. در مورد عفونت ادراری انجام آزمایش لازم است.

نوشیدن چای پررنگ، قهوه، نوشابه های کافئین دار و خوردن زیاد ادویه ها سبب حساسیت گریه و بی قراری نوزاد می شود.

گاهی گریه نوزاد می تواند به دلیل جدایی از پدر و مادر باشد به همین جهت والدین باید تا حد امکان نوزاد خود در آغوش بگیرند و نوازش کنند و با او صحبت کنند. والدین باید به گریه های متفاوت نوزاد دقیقاً توجه نمایند. نوع گریه های نوزاد بسته به نیاز وی متفاوت است.